

**Növényvédelmi
Tudományos
Napok
2014**

Budapest

60. NÖVÉNYVÉDELMI TUDOMÁNYOS NAPOK

Szerkesztők
HORVÁTH JÓZSEF
HALTRICH ATILA
MOLNÁR JÁNOS

Budapest
2014. február 18-19.

Szerkesztőbizottság

Tóth Miklós¹
Horváth József²
Haltrich Attila³
Molnár János⁴
Varga Ákos⁵

¹MTA Agrártudományok Osztálya, Növényvédelmi Bizottság elnöke

²Magyar Növényvédelmi Társaság elnöke

³Magyar Növényvédelmi Társaság titkára

⁴Magyar Növényvédelmi Társaság elnökének tanácsadója

⁵Magyar Növényvédelmi Társaság informatikai szakértője

Lektori Bizottság

Agrozoológia: Péntes Béla, Vétek Gábor
Növénykórtan: Nagy Géza, Petróczy Marietta
Gyomnövények, gyomirtás: Kazinczi Gabriella, Dancza István

ISSN 0231 2956

Felelős kiadó: Horváth József

Magyar Növényvédelmi Társaság

Az összefoglalók szövegéért tartalmi és nyelvhelyességi szempontból a szerzők felelnek.

TARTALOMJEGYZÉK

	Oldal
I. PLENÁRIS ÜLÉS	17
LEVÉLTETVEK	
BASKY ZSUZSA MTA Agrártudományi Kutatóközpont, Növényvédelmi Intézet, Budapest	18
II. AGROZOLÓGIA	19
A NEONIKOTINOID SZERC SOPORTBA TARTOZÓ CSÁVÁZÓ SZEREK SZEREPE A MÉHCSALÁDOK ÖSSZEOMLÁSÁNAK FOLYAMATÁBAN MAGYARORSZÁGON TÓTH PÉTER Országos Magyar Méhészeti Egyesület, Budapest	20
AZ INVAZÍV ÁZSIAI MÁRVÁNYOSPOLOSKA (HALYOMORPHA HALYS) (HETEROPTERA: PENTATOMIDAE) MAGYARORSZÁGON PAPP VERONIKA ¹ , VÉTEK GÁBOR ¹ , HALTRICH ATTILA ¹ és RÉDEI DÁVID ² ¹ BCE, Kertészettudományi Kar, Rovartani Tanszék, Budapest ² Institute of Entomology, Faculty of Life Sciences, Nankai University, Kína	21
A SZINTETIKUS TÁPLÁLKOZÁSI CSALÉTEK FONTOSSÁGA FÚRÓLEGYEK (RHAGOLETIS SPP., STRAUZIA LONGIPENNIS) CSAPDÁZÁSÁBAN TÓTH MIKLÓS ¹ , VOIGT ERZSÉBET ² , BOZENA BARIC ³ , IVANA PAJAC ³ , MILORAD SUBIC ⁴ , PETER BAUFELD ⁵ és SANDRA LERCHE ⁵ ¹ MTA ATK, Növényvédelmi Intézet, Budapest ² NAIK Gyümölcstermesztési Kutatóintézet, Budapest ³ Zagreb University, Faculty of Agriculture, Zagreb, Horvátország ⁴ HPK, Cakovec, Horvátország ⁵ Institute for National and International Plant Health, Kleinmachnov, Németország	22
A KÁPOSZTALÉGY TOJÁSRÁKÁSÁNAK GÁTLÁSA REPELLENS HATÁSÚ CIANOBAKTÉRIUM TÖRZSEKKEL BENEDEK PÁL, BAKCSA FLÓRIÁN és ÖRDÖG VINCE Nyugat-magyarországi Egyetem, Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Kar, Mosonmagyaróvár	23
JELENLEGI ISMERETEINK A CSIPKÉZŐBARKÓK FEROMONOS KOMMUNIKÁCIÓJÁRÓL (SITONA SPP., COLEOPTERA, CURCULIONIDAE) IMREI ZOLTÁN ¹ , VASILY ABAEV ² , BÁLINTNÉ CSONKA ÉVA ¹ és TÓTH MIKLÓS ¹ ¹ MTA Agrártudományi Kutatóközpont, Növényvédelmi Intézet, Alkalmazott Kémiai Ökológiai Osztály, Budapest ² Bulgarian Academy of Sciences, Institute of Biodiversity and Ecosystem Research, Szófia, Bulgária	24
PHYTOSEIIDAE FAJOK ELŐFORDULÁSA ELTÉRŐ PESZTICID-TERHELÉSŰ ALMAÜLTETVÉNYEKBE SZABÓ ÁRPÁD ¹ , PÉNZES BÉLA ¹ , SIPOS PÉTER ² , HEGYI TAMÁS ³ , HAJDÚ ZSUZSANNA ¹ és MARKÓ VIKTOR ¹ ¹ BCE, Kertészettudományi Kar, Rovartani Tanszék, Budapest ² Eurofins Agroscience Services Ltd., Székesfehérvár ³ Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal, Kecskemét	25

A ROVARPATOGÉN *ENTOMOPHAGA MAIMAIGA* (ENTOMOPHTORALES: ENTOMOPHTORACEAE) GOMBA MEGJELENÉSE MAGYARORSZÁGI GYAPJASLEPKE (*LYMANTRIA DISPAR*) POPULÁCIÓKBAN

CSÓKA GYÖRGY¹, HIRKA ANIKÓ¹, SZŐCS LEVENTE¹ és PILARSKA DANIELA²

¹NAIK Erdészeti Tudományos Intézet, Erdővédelmi Osztály, Mátrafüred

26

²Institute of Biodiversity and Ecosystem Research, Bulgarian Academy of Sciences, Bulgária

MENNYIVEL CSÖKKENTHETŐ A DARÁZS-SZITKÁR KÁRTÉTELE A SZEDER TŐVEK TAKARÁSÁVAL ÉS TÖMEGES CSAPDÁZÁSSAL?

SZŐCS GÁBOR¹, TORZSA SAROLTA² és SZÁNTÓNÉ VESZELKA MÁRIA²

¹MTA ATK, Növényvédelmi Intézet, Budapest

27

²Nógrád Megyei Kormányhivatal Növény- és Talajvédelmi Igazgatósága, Balassagyarmat

A REPCE TAVASZI KÁRTEVŐ SZIGNALIZÁCIÓJÁNAK ALTERNATÍV MÓDSZERE

SZÁNTÓNÉ VESZELKA MÁRIA¹, FARKAS ISTVÁN², NAGY ANTAL³, HORVÁTH ZSOLT⁴, PAPP ZOLTÁN⁴ és PERÉNYI JÓZSEF⁴

¹Nógrád megyei KH NTI, Balassagyarmat

²Vas Megyei KH NTI, Szombathely

³Debreceni Egyetem, Növényvédelmi Intézet, Debrecen

⁴Dow AgroSciences Hungary Kft., Budapest

28

***THRIPS TABACI* BEREPÜLÉSÉNEK ÉS MEGTELEPEDÉSÉNEK MÉRTÉKE KÜLÖNBÖZŐ KÁPOSZTAFAJTÁK ESETÉBEN**

RÓTH FRUZZSINA¹, GALLI ZSOLT¹, FAIL JÓZSEF² és JENSER GÁBOR³

¹Syngenta Seeds Kft. Kísérleti Állomás, Ócsa

²BCE, Kertészettudományi Kar, Rovartani Tanszék, Budapest

³MTA Agrártudományi Kutatóközpont, Növényvédelmi Intézet, Budapest

29

AZ AMERIKAI SZŐLŐKABÓCA (*SCAPHOIDEUS TITANUS*) ÉLETMÓDJÁNAK VIZSGÁLATA CSONGRÁD MEGYEI SZŐLŐÜLTETVÉNYEKBE

BÁN GERGELY

Csongrád Megyei Kormányhivatal, Növény- és Talajvédelmi Igazgatósága,

Hódmezővásárhely

30

FEROMONMIRIGY SZERKEZETVIZSGÁLATA KISSZÖGŰ NEUTRONSZÓRÁSSAL

SIPOS KITTI^{1,2}, ÜNNEP RENÁTA³, FÓNAGY ADRIEN¹ és MARKÓ MÁRTON^{3,4}

¹MTA ATK, Növényvédelmi Intézet, Budapest

²Debreceni Egyetem Növényvédelmi Intézet, Debrecen

³MTA Wigner Fizikai Kutatóközpont SZFKI, Budapest

⁴Paul Scherrer Institut Lab for Neutron Scattering, Villigen, Svájc

31

INVÁZIÓS ROVARFAJOK TERJEDÉSÉNEK VIZSGÁLATA HAZAI AUTÓPÁLYÁK MENTÉN

KISS BALÁZS¹, SZITA ÉVA¹, KIS ALEXANDRA², KARAP ANITA¹ és

LENGYEL GÁBOR¹

¹MTA Agrártudományi Kutatóközpont, Növényvédelmi Intézet, Budapest

²SZIE Mezőgazdasági és Környezettudományi Kar, Növényvédelmi Intézet, Gödöllő

32

AUTÓPÁLYA SZEGÉLYEK ZAVARTSÁGI SZINTJÉNEK ÖSSZEHASONLÍTÁSA FUTÓBOGÁR-EGYÜTTESEK (COLEOPTERA: CARABIDAE) SEGÍTSÉGÉVEL

KÁDÁR FERENC, KISS BALÁZS és SZITA ÉVA

MTA Agrártudományi Kutatóközpont, Növényvédelmi Intézet, Budapest

33

ÚJ ÉS RITKA TAKÁCSATKÁK MAGYARORSZÁGRÓL (ACARI: TETRANYCHIDAE)
KONTSCHÁN JENŐ
MTA Agrártudományi Kutatóközpont, Növényvédelmi Intézet, Budapest **34**

**A KUKORICAMOLY (*OSTRINIA NUBILALIS*) NŐSTÉNYEIT VONZÓ KAIROMONOK
AZONOSÍTÁSÁNAK ELSŐDLEGES EREDMÉNYEI**

FEJES-TÓTH ALEXANDRA¹, MOLNÁR BÉLA PÉTER^{1,2}, SZÓCS GÁBOR¹,
BOZSIK GÁBOR¹ és KÁRPÁTI ZSOLT¹

¹MTA ATK, Növényvédelmi Intézet, Budapest

²South African Sugarcane Research Institute (SASRI), Mount-Edgecombe, KwaZulu-Natal,
Dél-Afrika **35**

**EGY ÚJ FEROMONKOMPONENS: MILYEN SZEREPE LEHET EGY BAGOLYLEPKE
FAJPÁR REPRODUKTÍV IZOLÁCIÓJÁBAN?**

LAKATOS ANDRÁS és SZÓCS GÁBOR

MTA ATK, Növényvédelmi Intézet, Budapest **36**

**KUKORICABOGÁR POPULÁCIÓK KÁRKÜSZÖB ALÁ SZORÍTÁSA ROVARPATOGÉN
FONÁLFÉRGEKKEL**

KISS ANDOR¹, KISS JÓZSEF¹, MICHAEL ZELLNER² és STEFAN TOEPFER³

¹SZIE, Mezőgazdaság- és Környezettudományi Kar, Növényvédelmi Intézet, Gödöllő

²Bavaria State Research Centre for Agriculture, Freising, Németország

³CABI, c/o Plant Protection Directorate, Hódmezővásárhely **37**

**HOGYAN MÉRHETŐ A KÁRTEVŐK TERMÉSZETES ELLENSÉGEIKKEL VALÓ
SZABÁLYOZÁSA MINT ÖKOSZISZTÉMA SZOLGÁLTATÁS?**

CSÁSZÁR ORSOLYA, SZALAI MÁRK, DORNER ZITA, OTTÓ LILLA és KISS JÓZSEF
SZIE, Mezőgazdaság- és Környezettudományi Kar, Növényvédelmi Intézet, Gödöllő **38**

**A FÖLDRAJZI IZOLÁCIÓ JELENTŐSÉGE A HAZAI DOHÁNYTRIPSZ POPULÁCIÓK
ELKÜLÖNÜLÉSÉBEN**

ALMÁSI ASZTÉRIA¹, TÓBIÁS ISTVÁN¹, BUJDOS LÁSZLÓ² és JENSER GÁBOR¹

¹MTA Agrártudományi Kutatóközpont, Növényvédelmi Intézet, Budapest **39**

²Sz.-Sz.-B. megyei Kormányhivatal Növény- és Talajvédelmi Igazgatósága, Nyíregyháza

**ADATOK A BURGONYABOGÁR (*LEPTINOTARSA DECEMLINEATA*) HAZAI
RAGADOZÓIHOZ II.**

AMBRUS GERGELY, FEJES ANDRÁS, DUDÁS PÉTER és TÓTH FERENC

SZIE, Mezőgazdaság- és Környezettudományi Kar, Növényvédelmi Intézet, Gödöllő **40**

**TÁJSZERKEZET ÉS PESZTICID TERHELÉS HATÁSA ALMAÜLTETVÉNYEK
COLEOPTERA EGYÜTTESEIRE**

MARKÓ VIKTOR¹, SOMAY LÁSZLÓ², KOVÁCS-HOSTYÁNSZKI ANIKÓ²,
ELEK ZOLTÁN³, IVÁN ÁGNES¹, VARGA ÁKOS¹ és BÁLDI ANDRÁS²

¹BCE, Kertészettudományi Kar, Rovartani Tanszék, Budapest

²MTA Ökológiai Kutatóközpont, Ökológiai és Botanikai Intézet, „Lendület” Ökoszisztéma
Szolgáltatás Kutatócsoport, Vácrátót

³MTA-ELTE-MTM Ökológiai Kutatócsoport, Budapest **41**

**TERMÉSZETES GYEPFOLTOK SZEREPE VÍRUSVEKTOR KABÓCÁK
POPULÁCIÓDINAMIKÁJÁBAN ÉS VÍRUSTERJESZTÉSÉBEN**

HORVÁTH VIVIEN¹, SAMU FERENC², BELEZNAI ORSOLYA^{2,3},
RÁKÓCZI ANDRÁS² és THOLT GERGELY²

¹SZIE Mezőgazdaság- és Környezettudományi Kar, Gödöllő

²MTA ATK, Növényvédelmi Intézet, Budapest

³Pannon Egyetem, Georgikon Kar, Keszthely

42

**AGRÁRTERÜLETEK POSZMÉH EGYÜTTESEINEK FAJ- ÉS EGYEDGAZDAGSÁG
NÖVEKEDÉSE MESTERSÉGESEN KIALAKÍTOTT MÉHLEGELŐ PARCELLÁK
HATÁSÁRA**

SÁROSPATAKI MIKLÓS¹, BENKE SZABOLCS², BAKOS RÉKA¹ és VASKOR DÓRA¹

¹SZIE, Állattani és Állatökológiai Tanszék, Gödöllő

²Syngenta Kft., Budapest

43

***METARHIZIUM ANISOPLIAE* ROVARPATOGÉN GOMBA NYOMONKÖVETÉSE
FAJSPECIFIKUS DNS SZEKVENCIA ALAPJÁN**

DO VAN HUNG, MAYER ZOLTÁN, BALOG EMESE és TURÓCZI GYÖRGY

SZIE Növényvédelmi Intézet, Gödöllő

44

**A KÖZÖNSÉGES ZÖLDFÁTYOLKÁK CSALOGATÁSÁT BEFOLYÁSOLÓ
STIMULUSOK VIZSGÁLATA**

KOCZOR SÁNDOR¹, SZENTKIRÁLYI FERENC¹, MIKE BIRKETT²,

JOHN PICKETT² és TÓTH MIKLÓS¹

¹MTA Agrártudományi Kutatóközpont, Növényvédelmi Intézet, Budapest

²Biological Chemistry and Crop Protection Department, Rothamsted Research

Harpenden, Hertfordshire, Egyesült Királyság

45

***CHRYSOPA VULGARIS?* *CHRYSOPA PERLA?* *CHRYSOPA CARNEA?* *CHRYSOPERLA
CARNEA* KOMPLEX? TÉVEDÉSEK ÖSSZJÁTÉKA IDEHAZA ÉS VILÁGSZERTE?**

BOZSIK ANDRÁS¹, MICHEL CANARD² és DOMINIQUE THIERRY³

¹Debreceni Egyetem, Agrár-, és Gazdálkodástudományok Centruma, Mezőgazdaság-,

Élelmiszertudományi és Környezetgazdálkodási Kar, Növényvédelmi Intézet, Debrecen

²Toulouse, Franciaország

³Angers, Franciaország

46

**GLIFOZÁT HATÓANYAGÚ GYOMIRTÓ SZER ÉS RAGADOZÓK EGYÜTTES HATÁSA
ERDEI BÉKA (*RANA DALMATINA*) EBIVALAKRA**

MIKÓ ZSANETT¹, UJSZEGI JÁNOS¹, GÁL ZOLTÁN¹, IMREI ZOLTÁN² és

HETTYEY ATTILA¹

¹MTA Agrártudományi Kutatóközpont, Növényvédelmi Intézet, Lendület Evolúciós Ökológiai
Kutatócsoport, Budapest

²MTA Agrártudományi Kutatóközpont, Növényvédelmi Intézet, Alkalmazott Kémiai Ökológiai
Osztály, Budapest

47

II. NÖVÉNYKÓRTAN

48

A 2012-ES SZÁRAZ ÉV HATÁSA AZ ŐSZI BÚZA KÓROKOZÓINAK 2013. ÉVI MEGJELENÉSÉRE ÉS FELSZAPORODÁSÁRA

CSÓSZ LÁSZLÓNÉ¹, ÓVÁRI JUDIT¹, PAUK JÁNOS¹, BERÉNYI JÁNOS², PURNHAUSER LÁSZLÓ¹, MATUZ JÁNOS¹, FÓNAD PÉTER¹, FALUSI JÁNOS¹, BÓNA LAJOS¹, PETRÓCZI ISTVÁN¹, PECZE ROZÁLIA³ és CSEUZ LÁSZLÓ¹

¹Gabonakutató Nonprofit Kft., Szeged

²Institute of Field and Vegetable Crops, Novi Sad/Baci Petrovac, Szerbia

³Syngenta Kft., Budapest

49

A *PIRIFORMOSPORA INDICA* GYÖKÉRKOLONIZÁLÓ ENDOFITON GOMBA CSÖKKENTI AZ ÁRPA GYÖKERÉNEK FUZÁRIUMOS FERTŐZÖTTségÉT, ÉS FOKOZZA TÖBB ANTIOXIDÁNS AKTIVITÁSÁT

HARRACH D. BORBÁLA,¹ HELMUT BALTRUSCHAT,² BARNA BALÁZS,¹ FODOR JÓZSEF¹, KARL-HEINZ KOGEL³

¹MTA Agrártudományi Kutatóközpont, Növényvédelmi Intézet, Budapest

²Anhalt University of Applied Sciences, Center of Life Sciences, Institute of Bioanalytical Sciences, Bernburg, Németország

³Research Center for Bio Systems, Land Use, and Nutrition, Justus Liebig University Giessen, Giessen, Németország

50

HŐKEZELÉssel INDUKÁLT FOKOZOTT FOGÉKONYSÁG ÁRPA-BAN EGY HEMIBIOTRÓF GOMBÁVAL (*BIPOLARIS SOROKINIANA*) SZEMBEN

KÜNSTLER ANDRÁS¹, FÜZÉK KÁROLY² és KIRÁLY LÓRÁNT¹

¹MTA ATK, Növényvédelmi Intézet, Budapest

²BME Vegyészmérnöki és Biomérnöki Kar, Budapest

51

DICKEYA FAJOK HAZAI ELŐFORDULÁSA BURGONYÁBAN, NÖVÉNYSZÁMÍTÁK LABORATÓRIUMI RUTINVIZSGÁLATI ADATAI ALAPJÁN

NÉMETH JÓZSEF, DÖMÖSNÉ NAGY ÁGNES és KÁRPÁTNÉ GÁL BERNADETT
NÉBIH Növény-, Talaj- és Agrárkörnyezet-védelmi Igazgatóság, Pécsi Bakteriológiai Laboratórium, Pécs

52

GÖRÖG- ÉS SÁRGADINNYE FAJTÁK FOGÉKONYSÁGA AZ *ACIDOVORAX AVENAE* SUBSP. *CITRULLI* KÓROKOZÓ BAKTÉRIUMRA

ARADI ADRIENN¹, VÉGH ANITA¹, KAPPEL NOÉMI², BALÁZS GÁBOR² és PALKOVICS LÁSZLÓ¹

¹BCE, Kertészettudományi Kar, Növénykórtani Tanszék, Budapest

²BCE, Kertészettudományi Kar, Zöldség- és Gombatermesztési Tanszék, Budapest

53

HOGYAN FERTŐZI A PAPRIKÁT A *LEVEILLULA TAURICA* LISZTHARMATGOMBA?

KISS LEVENTE¹ és BÓKA KÁROLY²

¹MTA Agrártudományi Kutatóközpont, Növényvédelmi Intézet, Budapest

²ELTE TTK Biológiai Intézet, Növényfiziológiai Tanszék, Budapest

54

PLANTAGO ASIATICA MOSAIC VIRUS MEGJELENÉSE MAGYARORSZÁGON LILIOMON

PÁJTLI ÉVA¹, EKE SÁNDOR², HALÁSZ BARNABÁS¹ és PALKOVICS LÁSZLÓ¹

¹BCE, Kertészettudományi Kar, Növénykórtani Tanszék, Budapest

²Egyéni vállalkozó, Dabas

55

PHYTOPHTHORA FAJOK VIZSGÁLATA EGY PUSZTULÓ MÉZGÁS ÉGER ÁLLOMÁNYBAN	
SÁRÁNDI-KOVÁCS JUDIT, LAKATOS FERENC és SZABÓ ILONA Nyugat-magyarországi Egyetem, Erdőművelési és Erdővédelmi Intézet, Sopron	56
VADGESZTENYE BAKTÉRIUMOS KÉREGFEKÉLYÉNEK ELSŐ MAGYARORSZÁGI MEGJELENÉSE	
NÉMETH JÓZSEF ¹ és VAJNA LÁSZLÓ ² ¹ NÉBIH Növény-, Talaj- és Agrárkörnyezet-védelmi Igazgatóság, Pécsi Bakteriológiai Laboratórium, Pécs, ² NAIK Gyümölcsstermesztési Kutatóintézet, Budapest	57
LOMBHULLATÓ DÍSZFÁK BAKTÉRIUMOS KÉREGBETEGSÉGEI	
ZÁMBÓ ÁGNES, VÉGH ANITA és PALKOVICS LÁSZLÓ BCE, Kertészettudományi Kar, Növénykórtani Tanszék, Budapest	58
AZ ALMA VENTÚRIÁS VARASODÁS, AZ ALMA MONILÍNIÁS GYÜMÖLCSROTHADÁS ÉS AZ ALMAFALISZHARMAT JÁRVÁNYDINAMIKÁJA INTEGRÁLT ÉS ÖKOLÓGIAI ÜLTETVÉNYEKBEK ÉS HASZNOSÍTÁSA A NÖVÉNYVÉDELMI PROGNOZTIKÁBAN	
HOLB IMRE ^{1,2} ¹ Debreceni Egyetem, Kertészettudományi Intézet, Debrecen ² MTA Agrártudományi Kutatóközpont, Növényvédelmi Intézet, Budapest	59
A MEGGYANTRAKNÓZIS KÓROKOZÓJÁNAK AZONOSÍTÁS 50 ÉVVEL EZELŐTTI FORMALINBAN TARTÓSÍTOTT GYÜMÖLCSÖKBŐL	
TÓTH ANNAMÁRIA, PETRÓCZY MARIETTA és PALKOVICS LÁSZLÓ BCE, Kertészettudományi Kar, Növénykórtani Tanszék, Budapest	60
ÚJ KÓROKOZÓ VESZÉLYEZTETI A HAZAI DIÓTERMESZTÉST	
VÉGH ANITA, BORSOS GERGELY, ZÁMBÓ ÁGNES és PALKOVICS LÁSZLÓ BCE, Kertészettudományi Kar, Növénykórtani Tanszék, Budapest	61
A SZŐLŐT KÁROSÍTÓ 16SR V-C ÉS D ALCSOPORTBA TARTOZÓ FITOPLAZMÁK HAZAI FELDERÍTÉSE ÉS GENETIKAI JELLEMZÉSE VAD REZERVOÁR NÖVÉNYEKEN	
EMBER IBOLYA ¹ , SALAR PASCAL ² , DANET JEAL-LUC ² , FOISSAC XAVIER ² , KÖLBER MÁRIA ³ , BISZTRAY GYÖRGY DÉNES ¹ és MALEMBIC-MAHER SYLVIE ² ¹ BCE, Szőlészeti és Borászati Intézet, Szőlészeti Tanszék, Budapest ² INRA, Bordeaux-i Egyetem, Gyümölcs Biológiai és Kórtani Csoport, Villenave d'Ornon, Franciaország ³ Genlogs Biodiagnosztika Kft., Budapest	62
DÍSZ-ÉS TERMESZTETT CSERESZNYE-ÉS MEGGYFAJTÁK FOGÉKONYSÁGA PRUNUS FAJRÓL SZÁRMAZÓ ERWINIA AMYLOVORA KÓROKOZÓ BAKTÉRIUMRA	
VÉGH ANITA, DUDÁS ANITA és PALKOVICS LÁSZLÓ BCE, Kertészettudományi Kar, Növénykórtani Tanszék, Budapest	63
MONILINIA LINHARTIANA IZOLÁTUMOK JELLEMZÉSE ÉS A FUNGICIDEK IN VITRO HATÉKONYSÁGA A KÓROKOZÓ ELLEN	
LANTOS ANNA, PETRÓCZY MARIETTA, PAPP ÁGNES és PALKOVICS LÁSZLÓ BCE, Kertészettudományi Kar, Növénykórtani Tanszék, Budapest	64

**ÚJ DIAGNOSZTIKAI MÓDSZEREK KIDOLGOZÁSA A SZŐLŐ
VÍRUSFERTŐZÖTTségÉNEK MEGÁLLAPÍTÁSÁRA**

CZOTTER NIKOLETTA¹, DEÁK TAMÁS², LÁZÁR JÁNOS³, BISZTRAY GYÖRGY²,
BURGYÁN JÓZSEF¹ és VÁRALLYAY ÉVA¹

¹NAIK Mezőgazdasági Biotechnológiai Kutatóintézet, Diagnosztikai Csoport, Gödöllő

²BCE, Szőlészeti és Borászati Intézet, Szőlészeti Tanszék, Budapest

³NAIK Szőlészeti és Borászati Kutatóintézet, Kecskemét

65

**PAPRIKÁRÓL SZÁRMAZÓ REZISZTENCIA ÁTTÖRŐ ÉS VAD TÍPUSÚ PARADICSOM
BRONZFOLTOSÁG VÍRUS (*TOMATO SPOTTED WILT VIRUS*) IZOLÁTUMOK
SZEKVENCIAINAK ÖSSZEHASONLÍTÁSA**

ALMÁSI ASZTÉRIA¹, CSÖMÖR ZSÓFIA¹, NEMES KATALIN¹, CSILLÉRY GÁBOR²,
SALÁNKI KATALIN¹, PALKOVICS LÁSZLÓ³ és TÓBIÁS ISTVÁN¹

¹MTA Agrártudományi Kutatóközpont, Növényvédelmi Intézet, Budapest

²Budakert Kft., Budapest

³BCE Kertészettudományi Kar, Növénykórtani Tanszék, Budapest

66

**A PARADICSOM FOLTOS HERVADÁS VÍRUS (*TOMATO SPOTTED WILT VIRUS*, TSWV)
FERTŐZÉSE ÉS A PAPRIKA (*CAPSICUM ANNUUM L.*) BOGYÓ MELANOTIKUS
GYŰRŰFOLTOSÁG (FMRS) BETEGSÉG OK-OKOZATI KAPCSOLATÁNAK
IGAZOLÁSA**

SALAMON PÁL¹, NEMES KATALIN² és SALÁNKI KATALIN²

¹NAIK Mezőgazdasági Biotechnológiai Kutatóintézet, Gödöllő

²MTA ATK, Növényvédelmi Intézet, Budapest

67

**AZ UBORKA MOZAIK VÍRUS (*CUCUMBER MOSAIC VIRUS*, CMV) 2B FEHÉRJÉJÉNEK
SZEREPE A VÍRUS NÖVÉNYEN BELÜLI TERJEDÉSÉBEN FÜGGETLEN A
GÉNCSENDESÍTÉS SZUPPRESSZÁLÁSÁTÓL**

NEMES KATALIN¹, GELLÉRT ÁKOS², BALÁZS ERVIN² és SALÁNKI KATALIN¹

¹MTA Agrártudományi Kutatóközpont, Növényvédelmi Intézet, Budapest

²MTA Agrártudományi Kutatóközpont, Mezőgazdasági Intézet, Martonvásár

68

**VIASZVIRÁGOK (*HOYA SPP.*) VÍRUSOS BETEGSÉGEINEK ELSŐ IGAZOLÁSA
MAGYARORSZÁGON**

SALAMON PÁL¹, NEMES KATALIN² és SALÁNKI KATALIN²

¹NAIK Mezőgazdasági Biotechnológiai Kutatóközpont, Gödöllő

²MTA ATK, Növényvédelmi Intézet, Budapest

69

**ÚJABB ADATOK A *PHYSALIS* FAJOKAT SPONTÁN FERTŐZŐ VÍRUSOKRÓL
MAGYARORSZÁGON**

SALAMON PÁL¹, PÁJTILI ÉVA², NEMES KATALIN³, KIS ANDRÁS¹,
SALÁNKI KATALIN³ és PALKOVICS LÁSZLÓ²

¹NAIK Mezőgazdasági Biotechnológiai Kutatóintézet, Gödöllő

²BCE, Kertészettudományi Kar, Növénykórtani Tanszék, Budapest

³MTA ATK, Növényvédelmi Intézet, Budapest

70

NÖVÉNYI ANTIBAKTERIÁLIS EFFEKTOROK: ÁTTEKINTÉS

OTT PÉTER G., BOZSÓ ZOLTÁN, SZATMÁRI ÁGNES, OROSZ GYULA,
BOGNÁR F. GÁBOR, TYIHÁK ERNŐ és MÓRICZ ÁGNES

MTA ATK, Növényvédelmi Intézet, Kórleletani Osztály, Budapest

71

EGY MOLEKULÁRIS NÖVÉNYKÓRTANI VIZSGÁLATOK CÉLJÁRA JAVASOLHATÓ NÖVÉNY-GOMBA KÖLCSÖNHATÁS

POGÁNY MIKLÓS, NAGY VERONIKA ANNA, TÓTH EVELIN, KÖBLÖS GABRIELLA és FODOR JÓZSEF

MTA Agrártudományi Kutatóközpont, Növényvédelmi Intézet, Budapest

72

NICOTIANA BENTHAMIANA KIS RNS ÉS mRNS EXPRESSZIÓS MINTÁZATÁNAK MEGHATÁROZÁSA ÚJ GENERÁCIÓS SZEKVENÁLÁSSAL

BAKSA IVETT, NAGY TIBOR, SZABÓ EMESE, HAVELDA ZOLTÁN, SILHAVY DÁNIEL, BURGYÁN JÓZSEF, BARTA ENDRE és SZITTYA GYÖRGY
NAIK Mezőgazdasági Biotechnológiai Kutatóintézet, Gödöllő

73

KERTI KAKUKKFŰ (*THYMUS VULGARIS* L.) KEMOTÍPUSOK ILLÓOLAJÁNAK ÉS KIVONATAINAK ANTIFUNGÁLIS ÉS FITOTOXIKUS HATÁSA *IN VITRO* KÖRÜLMÉNYEK KÖZÖTT

CSEH ANITA MIRJAM¹, HOCHBAUM TAMÁS^{1,2}, PLUHÁR ZSUZSANNA¹ és NAGY GÉZA¹

¹BCE, Kertészettudományi Kar, Budapest

²NÉBIH Növény-, Talaj-, és Agrárkörnyezet-védelmi Igazgatóság, Budapest

74

IV. GYOMNÖVÉNYEK, GYOMIRTÁS

75

A XANTHIUM NEMZETSÉGBE TARTOZÓ NÖVÉNYEK FORMAGAZDAGSÁGA CSONGRÁD MEGYÉBEN

SIMON JENŐ¹, BAGI ISTVÁN², SIMON NATÁLIA¹ és HÓDI LÁSZLÓ¹

¹Csongrád Megyei Kormányhivatal Növény- és Talajvédelmi Igazgatósága, Hódmezővásárhely

²Szegedi Tudományegyetem Természettudományi és Informatikai Kar, Szeged

76

A SZŐLŐ GYOMNÖVÉNYEK TERMÉSZETES ELLENSÉGEI

MIKULÁS JÓZSEF¹ és VÉR ANDRÁS²

¹BCE Szőlészeti és Borászati Intézet Kecskeméti Kutató Állomás, Kecskemét

²Nyugat-magyarországi Egyetem, Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Kar Szaktanácsadó és Továbbképző Intézet, Mosonmagyaróvár

77

ÚJABB ADATOK AZ INVÁZIÓS GYOMNÖVÉNYEK SZÁNTÓFÖLDI TERJEDÉSÉRŐL ZALA MEGYÉBEN

KARAMÁN JÓZSEF¹, KÁLMÁN ISTVÁN², SZABÓ BÉLA¹ és NOVÁK RÓBERT³

¹Zala Megyei Kormányhivatal Növény-és Talajvédelmi Igazgatósága, Zalaegerszeg

²Kálmán és Társa Bt., Zalaegerszeg

³NÉBIH Növény-, Talaj- és Agrárkörnyezet-védelmi Igazgatóság, Budapest

78

ADATOK AZ ÁZSIAI GYAPJÚFŰ (*ERIOCHLOA VILLOSA*) BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYEI TERJEDÉSÉHEZ ÉS AZ ELLENE VALÓ VÉDEKEZÉS LEHETŐSÉGEIHEZ

BALOGH ZOLTÁN¹ és NOVÁK RÓBERT²

¹Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Növény- és Talajvédelmi Igazgatósága, Miskolc

²NÉBIH Növény-, Talaj- és Agrárkörnyezet-védelmi Igazgatóság, Budapest

79

A KUKORICA GYOMIRTÁSA SÁVPERMETEZÉSSSEL

SZÉLL ENDRE¹, KÁDÁR AURÉL², MAKRA MÁTÉ¹, SOLTÉSZ GYULA³ és FÖLDI ISTVÁN⁴

¹Gabonakutató Nonprofit Kft., Szeged

²Gyommentes Környezetért Alapítvány, Budapest

³Naki Mezőgazdasági Zrt., Nak

⁴Agroplanta Kft., Szeged

80

A RIZS LEGFONTOSABB GYOMNÖVÉNYEI ÉS GYOMSZABÁLYOZÁSÁNAK LEHETŐSÉGEI

TARI LÁSZLÓ¹, IZSÓ LAJOS², MESTERHÁZY ATTILA³, CSIKY JÁNOS⁴, PÁL RÓBERT⁴ és PINKE GYULA¹

¹Nyugat-Magyarországi Egyetem, MÉK, Mosonmagyaróvár

²Csárdaszállási Agrár Zrt., Csárdaszállás

³Nyugat-Magyarországi Egyetem, EMK, Sopron

⁴Pécsi Tudomány Egyetem, TTK, Pécs

81

SZŐLŐ ÜLTETVÉNYEKBE ELŐFORDULÓ EGY- ÉS KÉTSZIKŰ GYOMOK ELLENI VÉDEKEZÉS FLAZASZULFURON ÉS GLIFOZÁT HATÓANYAGOK GYÁRI KOMBINÁCIÓJÁVAL

TARJÁNYI JÓZSEF és NAGY SÁNDOR

ISK Biosciences Europe N.V., Diegem, Belgium

82

A VADCSICSÓKA (*HELIANTHUS TUBEROSUS* L.) ELLENI HATÉKONY VÉDEKEZÉS LEHETŐSÉGEINEK VIZSGÁLATA

LABANT-HOFFMANN ÉVA és KAZINCZI GABRIELLA

Kaposvári Egyetem, Agrár- és Környezettudományi Kar, Növénytudományi Intézet, Kaposvár

83

A TÁBLÁT ÖVEZŐ NÖVÉNYZET HATÁSA AZ ŐSZI KALÁSZOSOK ŐSZI GYOMVEGETÁCIÓJÁRA

ZALAI MIHÁLY, KERESZTES ZSUZSANNA, PINTÉR ORSOLYA és DORNER ZITA

SZIE, Mezőgazdaság- és Környezettudományi Kar, Növényvédelmi Intézet, Gödöllő

84

AMMÓNIA MÉREGTELENÍTÉSE NÖVÉNYEKBE

PILINSZKY KATALIN¹, BITTSÁNSZKY ANDRÁS¹, NAGY ESZTER ÁGNES² és KŐMÍVES TAMÁS¹

¹MTA Agrártudományi Kutatóközpont, Növényvédelmi Intézet, Budapest

²BCE, Kertészettudományi Kar, Budapest

85

V. POSZTEREK

86

ANTIPREDÁTOR MOZGÁSFORMÁK A BURGONYABOGÁR LÁRVÁK (*LEPTINOTARSA DECEMLINEATA*) ESETÉBEN

AMBRUS GERGELY, FEJES ANDRÁS, DUDÁS PÉTER és TÓTH FERENC

SZIE, Mezőgazdaság- és Környezettudományi Kar, Növényvédelmi Intézet, Gödöllő

87

**MILYEN SZEREPET JÁTSZIK A TÁPNÖVÉNY A BORÓKASZÚ SZAPORODÁSÁBAN?
BOZSIK GÁBOR¹, ZSOLNAI BALÁZS² és SZŐCS GÁBOR¹**

¹MTA ATK, Növényvédelmi Intézet, Budapest

²Fejér-Megyei Kormányhivatal Növény- és Talajvédelmi Igazgatósága, Velence **88**

**KÜLÖNBÖZŐ TÍPUSÚ FÉLTERMÉSZETES ÉLŐHELYEK TERMÉSZETES
ELLENSÉGEINEK FELMÉRÉSE KÖZÉP-MAGYARORSZÁGON**

CSÁSZÁR ORSOLYA, GEIGER BARBARA, SZALAI MÁRK, VADÁSZ ZSOLT és
KISS JÓZSEF

SZIE, Mezőgazdaság- és Környezettudományi Kar, Növényvédelmi Intézet, Gödöllő **89**

**ÚJABB *LONGIDORUS* FAJOK (NEMATODA: LONGIDORIDAE) HAZAI
ELŐFORDULÁSA AGRÁRTERÜLETEKEN**

FEKETÉNÉ PALKOVICS ÁGNES¹, KRIZBAI LÁSZLÓ¹,

ELEKESNÉ KAMINSZKY MARIANN² és MARKÓNÉ NAGY KRISZTINA³

¹NÉBIH Növény-, Talaj- és Agrárkörnyezet-védelmi Igazgatóság, Budapest

²Budapest

³Veszprém Megyei Kormányhivatal Növény- és Talajvédelmi Igazgatósága, Veszprém **90**

**MEGFIGYELHETŐEK-E KRIPTIKUS FAJOK A SZÉLES ELTERJEDÉSŰ *BRYOBIA
KISSOPHILA EYNDHOVEN, 1955* FAJNÁL (ACARI: TETRANYCHIDAE)?**

KONTSCHÁN JENŐ és TÓBIÁS ISTVÁN

MTA Agrártudományi Kutatóközpont, Növényvédelmi Intézet, Budapest **91**

**A DIÓBUROK-GABONALÉGY (*POLYODASPIS RUFICORNIS*)
(DIPTERA: CHLOROPIDAE) ELŐFORDULÁSA ÉS KÁRTÉTELE**

OLÁH RICHARD¹, OROSZ SZILVIA² és VÉTEK GÁBOR¹

¹BCE, Kertészettudományi Kar, Rovartani Tanszék, Budapest

²Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, Növény-, Talaj- és Agrárkörnyezet-védelmi
Igazgatóság, Növény-egészségügyi és Molekuláris Biológiai Laboratórium, Budapest **92**

**A NYUGATI DIÓBUROK-FÚRÓLÉGY (*RHAGOLETIS COMPLETA* CRESSON, 1929)
(DIPTERA: TEPHRITIDAE) 2013. ÉVI ELŐFORDULÁSA MAGYARORSZÁGON**

OLÁH RICHARD¹, OROSZ SZILVIA², VÉTEK GÁBOR¹, ZAG ZOLTÁN³ és

LIPOSITS VERONIKA⁴

¹BCE, Kertészettudományi Kar, Rovartani Tanszék, Budapest

²Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, Növény-, Talaj- és Agrárkörnyezet-védelmi
Igazgatóság, Növény-egészségügyi és Molekuláris Biológiai Laboratórium

³Vas Megyei Kormányhivatal Növény- és Talajvédelmi Igazgatósága, Tanakajd

⁴Zala Megyei Kormányhivatal Növény- és Talajvédelmi Igazgatósága, Zalaegerszeg **93**

**NEONIKOTINOID-TARTALMÚ CSÁVÁZÓSZEREK MÉHPOPULÁCIÓKRA
GYAKOROLT HATÁSÁNAK VIZSGÁLATA**

SÁNDOR ANDRÁS¹, TREITZ MÓNICA¹, CSIKÁSZ TAMÁS¹, FARKAS SÁNDOR²,
SÁROSPATAKI MIKLÓS³, ZAJÁ CZ EDIT⁴ és TREITZ JÁNOS¹

¹Kaposvári Egyetem Takarmánytermesztési Kutató Intézet, Iregszemcse

²Kaposvári Egyetem, Természetvédelmi- és Környezetgazdálkodási Tanszék, Kaposvár

³SZIE, Állattani és Állatökológiai Tanszék, Gödöllő

⁴Haszonállat-génmegőrzési Központ Méhészeti Intézet, Gödöllő **94**

A MAGYARORSZÁGON ELŐFORDULÓ PHYSSOKERMES FAJOK (HEMIPTERA, COCCOIDEA, COCCIDAE) MORFOLÓGIAI ÉS MOLEKULÁRIS ÖSSZEHASONLÍTÓ VIZSGÁLATA

VAJDA FANNI¹, SZITA ÉVA², FETYKÓ KINGA²,
KONCZNÉ BENEDICTY ZSUZSANNA², †KOZÁR FERENC² és TÓBIÁS ISTVÁN²

¹BCE, Kertészettudományi Kar, Rovartani Tanszék, Budapest

²MTA ATK, Növényvédelmi Intézet, Budapest

95

SZÁRAZFÖLDI ÁSZKARÁK (ISOPODA: ONISCIDEA) EGYÜTTESEK DIVERZITÁS ÉS EGYEDSZÁM VÁLTOZÁSAI MAGYARORSZÁGI AUTÓPÁLYÁK MENTÉN

VONA-TÚRI DIÁNA¹, SZMATONA-TÚRI TÜNDE¹ és KISS BALÁZS²

¹Debreceni Egyetem, Juhász-Nagy Pál Doktori Iskola, Debrecen

²MTA, Agrártudományi Kutatóközpont Növényvédelmi Intézet, Budapest

96

A GYEPKEZELÉS SZEREPE A PÓKKÖZÖSSÉGEK DIVERZITÁSÁBAN

SZMATONA-TÚRI TÜNDE¹ és VONA-TÚRI DIÁNA²

¹Mátra Erdészeti, Mezőgazdasági és Vadgazdálkodási Szakképző Iskola és Kollégium, Mátrafüred

²Eötvös József Középiskola, Heves

97

A *PRUNUS NECROTIC RINGSPOT VIRUS* SOKKTÜNETEI JELENTEK MEG KAJSZIN (*PRUNUS ARMENIACA*)

ÁDÁM JÁNOS¹, KUJÁNI LÁSZLÓNÉ OLGA² és PALKOVICS LÁSZLÓ¹

¹BCE, Kertészettudományi Kar, Növénykórtani Tanszék, Budapest

²Kujáni Szaktanácsadó és Termelő Kft., Kecskemét

98

MAGYARORSZÁGON ELŐFORDULÓ SZŐLŐPATOGÉN *NEPO-*, *MACULA-*, ÉS *ALFAMOVIRUSOK* VIZSGÁLATA

APRÓ MELINDA¹, CSEH ESZTER², GÁBORJÁNYI RICHARD¹ és
TAKÁCS ANDRÁS PÉTER¹

¹Pannon Egyetem, Georgikon Kar, Növényvédelmi Intézet, Keszthely

²Pannon Egyetem, Georgikon Kar, Kertészeti Tanszék, Keszthely

99

KÉT INFORMÁLIS FITOFTÓRA, A „*P. TAXON FORESTSOIL*” ÉS A „*P. TAXON HUNGARICA*” FENOTÍPUSOS ÉS MOLEKULÁRIS GENETIKAI JELLEMZÉSE

BAKONYI JÓZSEF¹, NAGY ZOLTÁN ÁRPÁD¹, TREENA BURGESS²,
SZIGETHY ANDRÁS, JAN NECHWATAL³, KOLTAY ANDRÁS⁴,
LASSAAD BELBAHRI⁵ és THOMAS JUNG^{6,7}

¹MTA ATK, Növényvédelmi Intézet, Budapest

²Murdoch University, Murdoch, Ausztrália

³Bavarian State Research Center for Agriculture, Freising, Németország

⁴ERTI, Erdővédelmi Osztály, Mátrafüred

⁵University of Neuchâtel, Neuchâtel, Svájc

⁶Phytophthora Research and Consultancy, Brannenburg, Németország

⁷University of Algarve, Faro, Portugália

100

A SZŐLŐLISZTHARMATOT OKOZÓ *ERYSIPHE NECATOR* VÁLTOZÉKONYSÁGÁNAK VIZSGÁLATA MIKROSZATELLIT MARKEREK SEGÍTSÉGÉVEL

CSIKÓS ANETT^{1,2}, VÁCZY KÁLMÁN ZOLTÁN^{1,2} és KISS LEVENTE²

¹KRF Szőlészeti és Borászati Kutatóintézete, Eger

²MTA Agrártudományi Kutatóközpont, Növényvédelmi Intézet, Budapest

101

MAGYARORSZÁGI ‘CANDIDATUS PHYTOPLAMA SOLANI’ TÖRZSEK GENETIKAI JELLEMZÉSE TUF, SECY ÉS STAMP GÉNEK ALAPJÁN

EMBER IBOLYA¹, KÖLBER MÁRIA², BODOR PÉTER¹, DANET JEAN-LUC³,
BISZTRAY GYÖGY DÉNES¹ és FOISSAC XAVIER³

¹BCE, Szőlészeti és Borászati Intézet, Szőlészeti Tanszék, Budapest

²Genlogs Biodiagnosztika Kft., Budapest

³INRA és Bordeaux-i Egyetem, Gyümölcs Biológiai és Kórtani Csoport,
Villenave d’Ornon, Franciaország

102

EGY SZUPEROXID (PARAQUAT) TOLERÁNS, NAGY ANTIOXIDÁNS KAPACITÁSÚ DOHÁNY FOKOZOTT FOGÉKONYSÁGA SZISZTEMIKUS VÍRUSFERTŐZÉS-SEL SZEMBEN

KIRÁLY LÓRÁNT¹, NÁDAI TÍMEA² és KÜNSTLER ANDRÁS¹

¹MTA ATK, Növényvédelmi Intézet, Budapest

²BME Vegyészmérnöki és Biomérnöki Kar, Budapest

103

A BÁRSONYVIRÁG (TAGETES PATULA L.) FITOPLAZMÁS BETEGSÉGÉNEK MAGYARORSZÁGI ELŐFORDULÁSA ÉS A KÓROKOZÓ MOLEKULÁRIS AZONOSÍTÁSA

KISS EMESE¹, SZABÓ MÁRIA² és MERGENTHALER EMESE¹

¹MTA Agrártudományi Kutatóközpont, Növényvédelmi Intézet, Budapest

²NAIK Gyümölcstermesztési Kutatóintézet, Budapest

104

FÁGOK IN PLANTA TRANSZPORTJÁNAK ÉS HATÁSÁNAK VIZSGÁLATA AZ ALMATERMÉSŰEK TÜZELHALÁSA ELLEN TÚZTÖVISEN

KOLOZSVÁRINÉ NAGY JUDIT és SCHWARCZINGER ILDIKÓ

MTA Agrártudományi Kutatóközpont, Növényvédelmi Intézet, Budapest

105

A FERTŐZŐ TŐKEELHALÁSBAN RÉSZT VEVŐ KÓROKOZÓ GOMBÁK IZOLÁLÁSA A TOKAJI BORVIDÉKRŐL

KOVÁCS CSILLA¹, PELES FERENC¹, XIE HONGTAO^{1,2}, BIHARI ZOLTÁN² és
SÁNDOR ERZSÉBET¹

¹Debreceni Egyetem, Agrár- és Gazdálkodástudományok Centruma, Mezőgazdaság-,
Élelmiszertudományi és Környezetgazdálkodási Kar, Élelmiszertudományi,
Minőségbiztosítási és Mikrobiológiai Intézet

²Tokaji Borvidék Szőlészeti és Borászati Kutatóintézet, Tokaj

106

ÚJ ADATOK A PLATÁN APIOGNOMÓNIÁS BETEG-SÉGÉVEL KAPCSOLATBAN

LOHONYAI ZSÓFIA, PETRÓCZY MARIETTA és PALKOVICS LÁSZLÓ

BCE, Kertészettudományi Kar, Növénykórtani Tanszék, Budapest

107

HAZAI ERWINIA AMYLOVORA IZOLÁTUMOK ÖSSZEHASONLÍTÁSA MOLEKULÁRIS VIZSGÁLAT ALAPJÁN

VÉGH ANITA, HEVESI MÁRIA, PÁJTLI ÉVA, PETRIK KITTI és PALKOVICS LÁSZLÓ

BCE, Kertészettudományi Kar, Növénykórtani Tanszék, Budapest

108

KÜLÖNBSÉGEK A PHTOPHTHORA INFESTANS HAZAI IZOLÁTUMAINAK METALAXIL-ÉRZÉKENYSÉGÉBEN

NAGY ZOLTÁN ÁRPÁD és BAKONYI JÓZSEF

MTA Agrártudományi Kutatóközpont, Növényvédelmi Intézet, Budapest

109

SZABADFÖLDI KÍSÉRLETI TAPASZTALATOK SZŐLŐ LISZTHARMAT ELLENI VÉDEKEZÉSBEN SCHMIDT ÁGNES ¹ és VÁCZY KÁLMÁN ZOLTÁN ² ¹ Heves Megyei Kormányhivatal Növény- és Talajvédelmi Igazgatósága, Eger ² KRF Szőlészeti és Borászati Kutatóintézete, Eger	110
REAKTÍV OXIGÉN FAJTÁKAT TERMELŐ ALTERNATÍV ENZIMRENDSZEREK SZEREPÉNEK VIZSGÁLATA ARABIDOPSIS SEJTEK MEGBETEGEDÉSÉBEN ÉS A REZISZTENCIÁBAN TÓTH EVELIN, NAGY VERONIKA ANNA, BOZSÓ ZOLTÁN és POGÁNY MIKLÓS MTA Agrártudományi Kutatóközpont, Növényvédelmi Intézet, Budapest	111
AZ ITS-RÉGIÓ EVOLÚCIÓJA A FEHÉR FAGYÖNGY (<i>VISCUM ALBUM</i>) HIPERPARAZITA KÓROKOZÓJÁNAK (<i>PHAEOBOTRYOSPHERIA VISCI</i>) HAZAI POPULÁCIÓJÁBAN: AZ ITS2 MÁSODLAGOS SZERKEZETÉNEK JELENTŐSÉGE VARGA ILDIKÓ és POCZAI PÉTER Department of Biosciences, University of Helsinki, Helsinki, Finnország	112
<i>NÉVMUTATÓ</i>	113

KERTI KAKUKKFŰ (*THYMUS VULGARIS* L.) KEMOTÍPUSOK ILLÓOLAJÁNAK ÉS KIVONATAINAK ANTIFUNGÁLIS ÉS FITOTOXIKUS HATÁSA *IN VITRO* KÖRÜLMÉNYEK KÖZÖTT

CSEH ANITA MIRJAM¹, HOCHBAUM TAMÁS^{1,2}, PLUHÁR ZSUZSANNA¹ és NAGY GÉZA¹

¹Budapesti Corvinus Egyetem, Kertészettudományi Kar, Budapest

²NÉBIH Növény-, Talaj-, és Agrárkörnyezet-védelmi Igazgatóság, Budapest

A kerti kakukkfű egy világszerte ismert gyógy- és fűszernövény. Általános antimikrobiális tulajdonságainál fogva az utóbbi években a növényvédelmi célú felhasználás kutatása előtérbe került. Jó *in vitro* és *in vivo* hatékonysága (Gál, 2010; Hochbaum és Nagy, 2013; Hochbaum és mtsai, 2013) ellenére a felhasználás korlátozó tényezője lehet az esetenként tapasztalható növénykárosító hatás. A kakukkfű illóolaj-összetételét tekintve nagy változatosságot mutat, amelynek alapján eltérő kemotípusokat különíthetünk el. Munkánk során célul tűztük ki három kerti kakukkfű kemotípus (timolos, karvakrolos és α -terpineol/ α -terpinil acetátos) illóolajának és kivonatainak kórokozó gombára valamint tesztnövényre gyakorolt hatásának összehasonlítását laboratóriumi körülmények között. A *Botrytis cinerea* Pers. modell kórokozóra a kemotípusok légszáraz növényi darálékának, vizes kivonatának és illóolajainak hatását értékeltük mérgezett agarlemez módszerrel. A micélium növekedését az illóolajok gátolták a legnagyobb mértékben, amelyet a növényi darálék gátló hatása követett. A leghatékonyabb általában a legmagasabb fenolos monoterpén összetevőt tartalmazó timolos kemotípus (timol: 71,05%) volt. Kisebb gátlást adott az alacsonyabb fenolos monoterpén tartalmú karvakrolos (karvakrol: 16,21%, α -terpinil acetát: 80,46%, α -terpineol: 13,24%) kemotípus. A kórokozó fejlődését legkevésbé az α -terpineol/ α -terpinil acetátos kemotípus (α -terpineol: 19,96%, α -terpinil acetát: 74,27%) gátolta. Megfigyeléseink szerint a gombagátló hatás erőssége elsősorban a fenolos monoterpén tartalommal függ össze. Irodalmi adatok alapján (pl. Kordali és mtsai, 2008) a magas monoterpén tartalmú illóolajok a növényekre fitotoxikusak lehetnek. A kemotípusok növénykárosító hatását laboratóriumi körülmények között ellenőriztük 'Május királya' és 'Téli vajfej' fejessaláta magvak, az illóolajokat eltérő koncentrációban tartalmazó nedves szűrőpapíron, végzett csíráztatásával. A növényekre gyakorolt hatást a magas karvakrol tartalmú görög oregánó illóolajának hatásával is összehasonlítottuk. Az illóolajok közül alacsony koncentrációban (0,03%) csak a timolos kemotípus gátolta szignifikánsan ($p < 0,05$) a salátamagvak csírázását. A 0,1%-os koncentrációban a timolos kemotípus (az oregánóhoz hasonlóan) teljes gátlást adott, a karvakrolos kemotípus szignifikánsan ($p < 0,05$), az α -terpineol/ α -terpinil acetátos kemotípus nem gátolta a magvak csírázását. A legmagasabb (0,3%) koncentrációban az α -terpineol/ α -terpinil acetátos kemotípus kivételével minden illóolaj teljes gátlást adott. A növényi darálékon a saláta magvak csírázása mindhárom kemotípus esetében szignifikánsan ($p < 0,05$) eltért a kontroll magvak csírázásától. A kemotípusok között e tekintetben nem tapasztaltunk különbséget. A vizes kivonatnak nem volt szignifikáns ($p > 0,05$) hatása. Eredményeink alapján a kerti kakukkfű timolos kemotípusa rendelkezik a legerősebb antifungális hatással (feltehetően magas fenolos monoterpén tartalma miatt), ugyanakkor illóolaja laboratóriumi körülmények között erősen növénykárosító hatású. A növényvédelmi célú felhasználás érdekében a kemotípusok további vizsgálata (pl. spóracsírázásra gyakorolt hatás) szükséges.

A kutatás a TÁMOP 4.2.4.A/1-11-1-2012-0001 Nemzeti Kiválóság Program című kiemelt projekt keretében zajlott. A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.